

DAVID BRIN

POSTAK

P O Š Ť Á K

The Postman
Copyright © 1985 by David Brin
All rights reserved.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Milan Dvořák c/o Dilia, 1998
Cover © Milan Malík, 2021
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2021

ISBN 978-80-277-0803-1 (pdf)

DAVID BRIN

POŠŤÁK

FØBØS

*Benjaminu Franklinovi,
nevyzpytatelnému géniovi,
Lysistratě, která se pokusila.*

Předmluva

Pošťák byl napsán jako odpověď na všechny ty postapokalyptické knihy a filmy, které jako by se vyžívaly v představě pádu civilizace a toho, že situaci mohou zvrátit jedině osamělí hrdinové. Ano, hrdinové jsou samozřejmě důležití! Mnohem důležitější je však připomenout přeživším, že kdysi bývali mocnými bytostmi, kterým se říkalo občané, a že se jimi mohou znovu stát.

Pošťák je příběh o tom, kolik toho považujeme za samozřejmé – a jak zoufale bychom postrádali ony drobné, příjemné věci, které nás dnes spojují.

Začíná posledním idealistou v padlé Americe. Poutníkem, jenž se nedokáže vzdát snu, který byl kdysi vlastní nám všem, člověkem, jenž v nás, zcela náhodou, dokáže roznítit jiskru naděje, že se můžeme zotavit, a snad se dokonce stát i lepšími lidmi.

V letech po vydání románu jsem obdržel řadu dojemných dopisů a zpráv od čtenářů, kteří cítili pohnutí nad strážněmi a dobrodružstvími rozedraného hrdiny, v němž osud zanechal mnoho jizev, ale který ani tak nepřestal doufat. V současné cynické době je nutností připomínat si lidskou slušnost, již nosíme v sobě.

Některé zprávy hlásily, že tento příběh, zcela jednoznačně zaměřený na Ameriku, se uchytil jakožto ikona demokratických hnutí dokonce i v národech někdejší sovětské stepi. Pokud je to pravda... páni.

Pak je tu samozřejmě film s Kevinem Costnerem z roku 1997 – nejspíš čekáte, že z něj budu mít smíšené pocity. Nebudu zabíhat do podrobností, ale po stránce hudební i kinematografické ho považuji za jeden z nejúžasnějších kousků filmové historie. V jeho středu navíc bije obrovské, krásné srdce, které nádherným způsobem zprostředkovává morální jádro mého příběhu, za což jsem vděčný. Některé postavy jsou ve filmu ještě silnější než v knize a ano – souhlasím s rozhodnutím vynechat z filmové verze počítače a digitální vylepšení! A pokud jde o její intelektuální stránku? O té mluvím jinde (odkaz v doslovu). Film je skutečně nedoceněný, ale doufám, že v příběhu najdete i potravu pro duši.

V tomto současném lehce upraveném vydání jsem toho změnil jen málo – v osmdesátých letech jsem byl zjevně spisovatelský talent. Pozměnil jsem data, abych čtenáře pokaždé nezvedl ze židle, protože velká část příběhu je přirozeně technologicky zastaralá. Ale jeho dramatické jádro... řeknu jen to, že pokud toužíte po modernější, technicky nablýskané verzi, běžte si zahrát videohru *Death Stranding*, která vznikla jako pocta *Poštákovi*.

A co je vůbec nejdůležitější – v současné době nakažlivého solipsismu, kdy tolik lidí vyjadřuje nenávist civilizaci, která k nim byla tak laskavá, je celkové poselství tohoto malého příběhu stále velice důležité. Civilizace něco znamená. Jsme v tom všichni společně.

PŘEDEHRA

Třináctileté tání

*S*tále vály studené vichry. Padal prašný sníh. Ale starodávné moře nemělo naspěch.

Šesttisíckrát se otočila Země kolem své osy od doby, kdy vypučely plameny a zahynula města. Ted', po šestnácti letech kolem Slunce, se už nevalily z hořících lesů chuchvalce sazí, které měnily den v noc.

Šest tisíc západů slunce přišlo a odešlo - nevkusných, oranžových, zářících ve vzduchu rozptýleným prachem - od té doby, kdy věžovitě, rozžhavené trychtýře vyrazily do stratosféry a naplnily ji drobounkými částčkami kamení a prsti. Ztmavlé ovzduší propouštělo méně sluneční záře - a ochladilo se.

Ted' už bylo celkem jedno, co to způsobilo, jestli obrovský meteorit, mohutná sopka, nebo jaderná válka. Teploty i tlaky se vymkly normálu a začaly vát mocné větry.

Po celém severu padal ušmudlaný sníh a v některých místech nemizel ani v létě.

Platnost měl jedině oceán, nadčasový a umíněný, odolávající změnám. Temné nebe přišlo a zase odešlo. Pochmurné okrové západy slunce rozvály větry. Někde přibývalo ledu a mělčí moře začala mizet.

Rozhodující hlas patřil ale oceánu, a ten se dosud nerozhodl. Země se dále točila. Tu a tam se na ní ještě hmoždili lidé.

A oceán dýchl zimou.

I.

Kaskády

1

Když člověk leží v prachu a krvi, chřípí plné ostrého pachu hrůzy, začne jeho mozek přikládat důležitost podivným věcem. Poté, co strávil půl života v divočině a většinou zápasil o holý život, Gordona vždycky znova ohromovalo, jak zvláštní vzpomínky mu právě uprostřed zápasu na život a na smrt vytanou na mysli.

Teď, když se pachtil vyschlým trním a zoufale se snažil doplazít do bezpečného úkrytu, přišla mu náhle na mysl vzpomínka stejně zřetelná jako ty zaprášené kameny přímo před jeho nosem. A byla to vzpomínka docela kontrastní – na deštivé odpoledne v teplé a bezpečné univerzitní knihovně, kdysi dávno, v tom ztraceném světě naplněném knihami a hudbou a rozvážným filozofováním.

Slova na stránce.

Zatímco soukal své tělo skrze tuhá a nepoddajná křoviska, téměř viděl ta písmena černá na bílém. A i když se už nedokázal rozpomenout na jméno toho záhadného autora, ta slova se mu vracela s naprostou jasností:

„Až na samotnou smrt není žádné ‚naprosté‘ porážky... Není žádné pohromy tak zničující, aby odhodlaný člověk nedokázal

opět alespoň něco pozvednout z popela, je-li schopen riskovat vše, co mu ještě zbylo...

Není na světě nic nebezpečnějšího než zoufalý člověk.“

Gordon si přál, aby ten dávno mrtvý autor byl teď tady a v téhle situaci spolu s ním. Zajímalo by ho, jaký důvod by ten chlapík pro své přiblblé neutichající naděje našel v *téhle* katastrofě.

Podrápán a otrhán po zoufalém útěku do toho hustého trní plazil se, jak nejtišeji dokázal. Chvillemi zůstal jen tiše ležet a vši silou zavíral oční víčka, když se zdálo, že ho zvířený prach donutí kýchnout. Byl to pomalý a bolestivý postup a on ani nevěděl, kam směřuje.

Ještě před pár minutami byl v takové pohodě, jakou si v téhle době osamělý poutník jen dokázal představit. Teď z něho nezbývalo pomalu nic než ta roztrhaná košile, vybledlé džínsy a kempinkové mokasíny, a to všechno na něm trny rozdíraly na kousky.

Po každém novém škrábnutí se mu po rukou a zádech rozbíhalo předivo bodavé bolesti. Ale v téhle strašlivé vyschlé džungli se nedalo dělat nic jiného než se plazit dál a modlit se, aby ho ta křivolaká cesta nevyvedla zpět k nepřítelům. K těm, kdo ho už prakticky zabili.

Konečně, když už si začínal myslet, že ten pekelný porost nikdy neskončí, se před ním objevil kousek volného místa. Houš-
tí prořízl úzký skalní výběžek, tyčící se nad svahem pokrytým kamennou sutí. Gordon se konečně vysmekl z trní, převalil se na záda a zíral na zamžené nebe – byl vděčný už jen za vzduch, ve kterém už nemusel vdechovat zvířený prach.

Vítejte v Oregonu, pomyslel si hořce. A já myslel, že hůř než v Idahu být nemůže.

Zvedl ruku a pokusil se vytřít si prach z očí. *Nebo je to snad tím, že jsem na takovéhle věci už trochu starý?* Je mu koneckonců

přes třicet, a to je po holokaustu pro takovéhohle poutníka docela normální délka života.

Pane Bože, být tak zase doma!

Nemyslel Minneapolis. Tamější prerie je dnes peklo, ze kterého se víc než deset let snažil uprchnout. Ne, *doma* pro něho znamená víc než nějaké konkrétní místo.

Hamburger. Horká koupel. Hudba. Dezinfekce...

... studené pivo...

Když se jeho rychlý dech zklidnil, vystoupil do popředí jiný zvuk. Byl to až příliš jasný zvuk bezstarostného plnění. Rozléhal se jen asi třicet metrů po svahu pod ním. To se spokojení lupiči smáli a probírali se Gordonovými věcmi.

Pár kamarádkých policajtů z místního okrsku, dodal ke svému seznamu krás dávno zmizelého světa.

Bandité ho zastihli nepřipraveného, když v pozdním odpoledni u táboráčku usrkával bezinkový čaj. Od prvního okamžiku, kdy vyrazili po stezce vzhůru přímo k němu, bylo jasné, že tihle muži s rozpálenými tvářemi ho zabijí okamžitě a bez váhání.

Nečekal na ně, nedal jim příležitost o tom rozhodovat. Vychrstl prvnímu vousatému lupiči horký čaj do tváře a vrhl se přímo do blízkého houští. Vystřelili za ním dvě rány, to bylo všechno. Jeho mrtvola neměla zřejmě pro zloděje zdaleka takovou cenu jako nenahraditelné náboje. Veškeré jeho jmění už stejně měli.

Nebo si to aspoň myslí.

Gordon se s křivým úsměvem opatrně posadil a sunul se pozpátku po kamenité římse, až si byl jist, že ho ze svahu pod ním není vidět. Očistil si široký opasek od větviček a vytáhl zpola plnou polní láhev, aby si dal dlouhý doušek, který zoufale potřeboval.

Zaplat' pánbůh za tu nedůvěřivost, pomyslel si. Od Osudové války nenechal ten opasek nikdy dál než metr od sebe. Byla to jediná věc, kterou stihl popadnout, než zapadl do křoví.

Tmavošedý kov jeho revolveru ráže 38 svítil i pod tenkou vrstvou prachu. Gordon tu ostronosou zbraň vytáhl z pouzdra a foukl na ni. Pak opatrně vyzkoušel, jak funguje. Tiché cvakání zdrženlivě, ale výmluvně dosvědčovalo řemeslnou zručnost a neúprosnou dokonalost zašlých časů. I v tom zabíjení si bývalý svět počínal zdatně.

Zvlášť v umění zabíjet, připomněl si. Ze svahu pod ním se ozýval chraplavý smích.

Běžně měl v revolveru na cestě jen čtyři náboje. Teď vytáhl z kapsy opasku další dvě drahocenné patrony a zaplnil i komory pod úderníkem a za ním. „Pravidla bezpečnosti při zacházení se střelnou zbraní“ už neměla valnou cenu, zvláště když soudil, že dnes večer stejně zemře.

Šestnáct let jsem se honil za snem, pomyslel si Gordon. Nejdřív ten dlouhý a marný zápas s rozpadem... Pak s odřenýma ušima přežitá Třiletá zima... A nakonec víc než deset let přesunů z místa na místo, útěků před nakažlivými chorobami a hladem a bojů s těmi zatracenými holnisty a smečkami divokých psů... Půl života jsem strávil jako středověký potulný kejklíř, předváděl se za trochu jídla, abych překlepal zas jeden den při hledání... nějakého místa.

Gordon potřásl hlavou. Svě vlastní sny znal docela dobře. Byly to fantazie blázna a v současném světě pro ně nebylo místo.

... nějakého místa, kde na sebe někdo vezme zodpovědnost...

... Ať už hledal cokoli, teď tu myšlenku potlačil. Vypadalo to, že jeho pátrání právě skončilo tady. V těch vyschlých studených horách bývalého východního Oregonu.

Podle zvuků pod ním se dalo odhadnout, že lupiči balí a chystají se vyrazit se svým lupem pryč. V pohledu po svahu dolů skrze borovice mu bránily houštiny vyschlého křoví, ale brzy se na stezce, vedoucí dolů po úbočí, objevil hřmotný chlap ve vybledlém loveckém kabátě a zamířil k severovýchodu.

Jeho oděv potvrzoval to, co si Gordon zapamatoval z těch nejasných vteřin útoku. Tihle útočníci na sobě alespoň neměli vojenské maskáče... tu obvyklou firemní značku Holnových survivalistů...

Jsou to určitě docela obyčejní, tuctoví, podvratáčtí banditi.

Jestli je to tak, tak je tu alespoň zlomek šance, že by plán, který mu zablikal v hlavě, mohl k něčemu vést.

Snad.

První bandita měl kolem pasu uvázanou Gordonovu nepromokavou větrovku. V pravé ruce pohupoval brokovnicí, kterou si Gordon nesl už z Montany. „Tak jdeme!“ houkl zarostlý lupič nahoru po stezce. „Nechte toho vejrání. Sbalte ty krámy a hned se!“ *Vůdce*, usoudil Gordon.

Do zorného pole spěšně vkročil další muž, menší a ošumělejší, který nesl batoh a potlučenou pušku. „To byla bezva rána, tudle bysme měli voslativ! Až to všecko donesem, můžem vychlastat tolik kořaly, kolik budem chtít, Jassi?“

Malý lupič poskakoval jako nadšený ptáček.

„Teda Sheba a vostatní holky se podělaj, až uslyšej, jak jsme toho zajocha zahnali do křoví! V životě jsem nikoho neviděl zdrhat takovým kvaltem!“ zahihňal se.

Gordon se nad tím posměchem jen zašklebil. Skoro všude, kde byl, to bylo stejné – tahle poholokaustová sprostota a hrubost, na kterou si za celou tu dobu nedokázal zvyknout. Ukryt tak, že jen jedním okem viděl skrz řídkou trávu, vroubíci jeho skalku, se zhluboka nadechl a vykřikl: „Ještě bych nemyslel na chlast, frajere!“ Hlas mu samým adrenalinem zněl ostřeji, než by si byl přál, ale s tím se nedalo nic dělat.

Ten velký sebou trapně praštil o zem a drápal se do úkrytu za blízký strom. Ale umolousaný mrťafa jenom vypoulič na svah oči:

„Co? Kdo je tam?“

Gordon pocítil drobnou vlnku úlevy. Chování těch neřádů potvrzovalo, že to nejsou opravdoví survivalisté. Rozhodně žádní holnísté. Kdyby byli, byl by teď už asi mrtev.

Ostatní bandité – Gordon jich dohromady napočítal pět – pospíchali se svou kořistí dolů po stezce. „K zemi!“ zavelel jim ze svého úkrytu vůdce. V tu chvíli si otrhanec zřejmě uvědomil své nechráněné postavení a honem se schoval ke svým kumpánům do podrostu.

Ukryli se až na jednoho, muže s nažloutlou tváří a špinavě blondatými kotletami, který měl na hlavě tyroláček. Místo aby se schoval, pokročil trochu vpřed, a zatímco přežvykoval borovou větvičku, pohlédl ledabyle na houští.

„Jakýpak obavy?“ zeptal se klidně. „Ten chudák měl na sobě nejvš podvlíkačky, když jsme na něj padli. Jeho brokovnici máme, tak si můžeme poslechnout, o co mu jde.“

Gordon tiskl hlavu k zemi, ale přesto nemohl nezaznamenat, s jakou línou afektovaností ten chlap protahuje slova. Byl jako jediný hladce oholen a Gordon i odsud mohl odhadnout, že má šaty čistší a pečlivěji udržované.

Na tlumené zavrčení svého vůdce pokrčil ledabylý bandita rameny a skočil za vidlicovitou borovicí. Ze skrovného úkrytu zavolal vzhůru do úbočí: „Jste tam, pane zajíci? Jestli ano, tak mě mrzí, že jste nezůstal a nepozval nás na čaj. Ovšem vzhledem k tomu, jak mají Jass a Malej Wally ve zvyku zacházet s návštěvníky, vám nejspíš nemůžu vyčítat, že jste pláchnul.“

Gordona vůbec netěšila představa, že se má handrkovat s tímhle posměváčkem. „To sem si v tu chvíli představil,“ zavolal. „Děkuju, že mi nemáte za zlé drobné nedostatky v pohostinnosti.

Mimochodem, s kým mám tu čest?“

Urostlý chlap se široce usmál: „S kým...? Se vzdělcem. Taková radost! Je to tak dávno, co jsem naposledy slyšel hlas

vzdělaného člověka,“ nadzdvihl tyroláček a uklonil se. „Jsem Roger Everett Septien, kdysi člen Pacifické burzy a v této chvíli lupič, který vás obral. A pokud jde o mé kolegy...”

V křoví to zašustilo.

Septien chvíli naslouchal a potom pokrčil rameny. „Bohužel,“ zvolal směrem ke Gordonovi. „Normálně by mě takováhle šance sváděla k troše pořádné konverzace. Jsem si jist, že vy po ní prahnete stejně jako já. Naneštěstí vůdce našeho malého bratrstva hrdlořezů trvá na tom, abych zjistil, co chcete, a vyřídil to s vámi.

Tak tedy vyslovte své přání, pane zajíci. Bedlivě vám nasloucháme.“

Gordon potřásl hlavou. Ten chlap rozhodně považuje sám sebe za vtipného, ale jeho humor je i podle poválečných měřítek čtvrté jakostní třídy.

„Vidím, že nenesete všechny moje věci. Nerozhodli jste se čistě náhodou, že si vezmete jen to, co potřebujete, a necháte mi dost na přežití?“

Z křovisek pod ním se ozvalo zachichotání, pak se chraplavě přidali další. Roger Septien pohlédl vpravo i vlevo a zvedl ruce. Jeho přehnané vzdechy měly naznačit, že alespoň on ironii v Gordonově otázce pochopil.

„Bohužel,“ opakoval. „Vzpomínám si, že jsem se svým společníkům o takové možnosti zmínil. Naše ženy by například mohly najít nějaké využití pro vaše hliníkové stanové tyče a rám od krosny, ale navrhl jsem, abychom tam nechali ten nylonový stan a batoh, které nám jsou k ničemu.

Do jisté míry jsme to také udělali. Ale nemyslím, že schválíte určité... úpravy, které na nich Wally provedl.“

Z křoví znovu vyrazil ten rezavý smích. Gordon trochu zaváhal.

„A co moje boty? Vy jste myslím všichni obutí dobře. A jsou vůbec někomu z vás? Nemůžete mi je nechat? A taky větrovku a rukavice?“

Septien zakašlal: „No ano, to jsou ty hlavní věci, že? Kromě té brokovnice ovšem, která předmětem jednání být nemůže.“

Gordon si odplivl. *To se ví, ty idiote! Samozřejmosti říká jen tul-pas.*

Znovu se ozval hlas vůdce banditů, přítlumený listím. A znovu se ozvalo pochechtávání. Bývalý makléř s bolným výrazem povzdychl: „Můj vůdce se ptá, co nabízíte výměnou. Já samozřejmě vím, že nic nemáte, ale otázku položit musím.“ Pár věcí, které by možná chtěli, Gordon měl. Například kompas na opasku. A švýcarský důstojnický nůž.

Jenže jaká je tu šance, že se mu tu výměnu podaří uskutečnit a vyjít z toho živ? Není zapotřebí telepatie, aby poznal, že si ti darebáci se svou obětí jen pohrávají.

Vzedmul se v něm divoký hněv, zejména na Septienův falešný, hraný soucit. Za ta léta od katastrofy viděl tohle spojení krutého výsměchu a civilizovaných způsobů už i u jiných, kdysi vzdělaných lidí. Soudil, že jsou hodni opovržení mnohem více než ti, kdo se barbarské době prostě jen přizpůsobili.

„Podívejte,“ zakřičel, „vy ty zatracené boty nepotřebujete. Taký nemusíte nutně mít mou bundu nebo kartáček na zuby nebo notes. A tahle oblast je čistá, tak na co potřebujete můj Geigerův čítač?“

Nejsem takový pitomec, abych si myslel, že dostanu zpátky svou brokovnici, ale bez některých těch dalších věcí umřu, kručínál!“

Ozvěna jeho kletby jako by stékala po táhlém horském úbočí a nechávala za sebou ztěžklé ticho. Pak křoviny zašelestily a mohutný vůdce banditů se postavil. Plivl opovržlivě proti svahu

a luskl prsty na ostatní. „Teď vím, že nemá bouchačku,“ řekl jim. Stáhl husté obočí a rukou nazdařbůh máchl někam směrem ke Gordonovi: „Utíkej, zajičku! Utíkej, nebo tě stáhnem a dáme si tě k večeři!“ Popadl Gordonovu brokovnici, obrátil se a začal nedbale skákat dolů po stezce. Ostatní ho se smíchem následovali.

Roger Septien směrem ke svahu ironicky pokrčil rameny a usmál se. Pak posbíral svůj díl lupu a šel za svými společníky. Zmizeli v záhybu úzké lesní pěšiny, ale Gordon ještě nějakou chvíli slyšel zvolna slábnoucí zvuk něčího spokojeného pohvizdování.

Ty imbecile! I tu mizivou šanci, kterou měl, dočista promarnil, když se dovolával rozumu a milosrdenství. V dobách pěstního práva to nikdo nedělal, leda z naprosté bezmoci. Jakmile bandity pošetile požádal o férové jednání, jejich nejistota se rázem vypařila. Mohl samozřejmě vypálit ze své osmatřicítky a promrhat drahocenný náboj, aby *dokázal*, že není tak docela neškodný. To by je donutilo brát ho zase vážně...

Tak proč jsem to neudělal? To jsem se tak bál?

Asi ano, přiznal si. Dost pravděpodobně dneska v noci zmrznu, jenže tahle smrt je pořád několik hodin daleko. Dost daleko na to, aby to byla jen abstraktní hrozba, méně děsivá a bezprostřední než pět nelítostných mužů s puškami.

Bouchl si pěstí do dlaně levačky.

Trhni si nohou, Gordone! Psychoanalyzovat se můžeš dneska večer, těsně předtím, než zmrzneš. Stejně z toho ze všeho neplyne nic jiného, než že jsi pěkný pitomec a že tohle je asi konec.

Ztuhla vstal a začal se opatrně šinout dolů po svahu. I když nebyl ještě zcela ochoten si to přiznat, pociťoval narůstající jistotu, že je tu možné jen jedno řešení, jediné, i když jen stěží uskutečnitelné východisko z téhle pohromy.

Jakmile se vymotal z houštiny, dokulhal Gordon k zurčícímu potůčku, omyl si tvář a nejhorší škrábance a odhrnul z očí potem

zmáčené prameny hnědých vlasů. Rány pekelně bolely, ale žádná nevypadala tak zle, aby ho nutila použít drahocennou tubu s jódem, kterou měl v kapse širokého opasku.

Znovu si naplnil polní láhev a přemýšlel.

Kromě pistole, napůl rozdrásaného oděvu, kapesního nože a kompasu měl ve váčku ještě miniaturní rybářskou soupravu, která by se mohla hodit, pokud se mu vůbec podaří překročit tyhle hory a dostat se k nějakému pořádnému vodnímu toku.

A samozřejmě ještě deset nábojů do osmatřicítky, malých požeňnaných pozůstatků průmyslové civilizace.

Tehdy na počátku, během nepokojů a velkého hladu, se zdálo, že nevyčerpatelná je jedna věc - zásoby munice. Kéž by tak Amerika na přelomu století shromažďovala a distribuovala potraviny aspoň z poloviny tak dobře, jako její občané vršili hromady patron...

Ostré kameny ho surově bodaly do škubavě bolící levé nohy, když opatrně, ale spěšně sestupoval ke svému bývalému tábořišti. Bylo jasné, že v těchhle napůl rozervaných měkkých mokasínech nedojde nikam. A jeho potrhané šaty budou mít proti mrazivé horské noci zhruba stejný účinek, jako měly jeho prosby na okoralá srdce banditů.

Malý palouk, kde si teprve asi před hodinou udělal tábořiště, byl teď opuštěný, ale spoušť, kterou tam našel, přesáhla jeho nejhorší obavy.

Jeho stan se proměnil v hromádku nylonových cárů, spací pytel v malou vánici z husího perí. V nepoškozeném stavu našel jen štíhlý luk, který si vyřezával z větve, a tětivu upletenou zkusmo ze zvířecích střívek.

Snad si mysleli, že to je hůl. Šestnáct let poté, co vyhořela poslední továrna, lupiče nenapadlo, jaký význam bude mít luk a tětiva, až s konečnou platností dojde střelivo.

Použil luk k prohrabání zbytků a hledal, co by se ještě dalo zachránit.

To je neuvěřitelné. Vzali si můj deník! Ten hajzl Septien se asi těší, jak si v něm bude za dlouhých zimních večerů listovat a pochechtávat se mým dobrodružstvím a mé naivitě, zatímco moje kosti budou dobřela obírat pumy a supi.

Všechny potraviny byly samozřejmě pryč – sušené maso a pytlík vymláčeného zrní, které dostal v malé vesničce v Idaho výměnou za několik písni a příběhů, i krabička tvrdých bonbonů, nalezená v mechanických vnitřnostech vyloupeného prodejního automatu.

No, pár bonbonů už mě nevytrhne, myslel si Gordon, když čistil od prachu svůj podupaný a poničený zubní kartáček.

Proč to sakra museli dělat?

Někdy ke konci Tříleté zimy, když se zbytky jeho čtyř domobrany stále pokoušely hlídat sila se sójou ve Wayne v Minnesotě pro vládu, která se už celé měsíce nikomu neozvala, podlehl pět jeho druhů řádění ústní infekce. Zemřeli ohavně, neslavně a nikdo nikdy nezjistil, jestli to způsobila nějaká bakteriologická zbraň, nebo zima, hlad a téměř naprostá absence moderní hygieny. Gordon věděl jen tolik, že jeho osobní fobií je představa, jak mu v ústech uhnívají zuby.

Darebáci, myslel si, když kartáček odhazoval. Ještě naposledy do zbytků kopl. Už tu nebylo nad čím se rozmýšlet.

Zbytečně se zdržuješ. Jdi a udělej to.

Vykročil nejprve trochu vrávoravě, ale brzy se po stezce pohyboval na troud vyschlým lesem tak rychle a tiše, jak jen dokázal, aby nahnal čas.

Hromotlucký vůdce psanců mu slíbil, že ho snědí, jestli ho ještě potkají. Kanibalismus nebyl těsně po katastrofě nic neobvyklého a tihle drsní chlapi z hor možná přišli „dlouhému vepřovému“

na chuť. A přece je musel přesvědčit, že s člověkem, který nemá co ztratit, se musí počítat.

Asi po osmi stech metrech už jejich stopy dobře rozeznával. Dvoje jelenicové boty a troje předválečné vibramové podrážky. Jeho nepřátelé se pohybovali vycházkovým tempem a nebyl by žádný problém je prostě dohnat.

To ale neměl v plánu. Snažil se rozpomenout, jak se dnes dopoledne po téhle stezce šplhal vzhůru.

Ta pěšina klesá a vine se podle východního úbočí hory směrem k severu, ale pak se prudce stočí zpátky a vede jihovýchodním směrem do toho opuštěného údolí.

Ale co kdybych šel zkratkou nad hlavní stezkou napříč svahem? To bych jim dokázal ještě za světla nadběhnout... dokud se budou ještě flákat a nic nebudou čekat.

Jestli tu je nějaká zkratka...

Stezka postupně klesala na severovýchod směrem k prodlužujícím se stínům, k pouštím východního Oregonu a Idaha. Gordon zřejmě včera nebo dnes ráno prošel pod hlídkami lupičů a ti si pak dali na čas a sledovali ho tak dlouho, až se utábořil. Jejich brloh musel být někde stranou od téhle stezky.

I když kulhal, dokázal se Gordon pohybovat tiše a rychle. Byla to jediná výhoda táborových mokašinů proti pořádným botám. Brzy dole před sebou zaslechl vzdálené zvuky.

Tlupa útočníků. Muži se smáli a žertovali mezi sebou. Stěžít je dokázal poslouchat.

Nešlo tolik o to, že se smáli *jemu*. Bezcitná krutost byla dnes součástí života, a i když se s ní Gordon neuměl smířit, uznával alespoň, že on je v dnešním divokém světě nepraktickým podivínem z dvacátého století.

Jenže ty zvuky mu připomněly jiný smích, drsné žerty mužů, kteří spolu sdíleli nebezpečí.

Drew Simms, pihovatý medik s plachým úsměvem, smrtelně nebezpečný protihráč v šachách a v pokeru. Dostali ho holnísté, když dobyli Wayne a zapálili síla...

Maličký Kiere - dvakrát mi zachránil život, a když byl na smrtelném loži, když ho drásaly válečné příušnice, nechtěl nic jiného, než abych mu něco četl...

Pak tam byl poručík Van, napůl Vietnamec, velitel jejich čety. Až když už bylo pozdě, dozvěděl se Gordon, že si poručík ubíral z vlastních přidělů potravin a rozdával je mužstvu. Ještě než přišel konec, žádal, aby ho pohřbili zabaleného v americkém praporu.

Gordon už byl tak dlouho sám. Společnost takových mužů postrádal téměř stejně jako přízeň žen.

Sledoval houští po své levici, až došel k mezeře, která vypadala na možnost sestupu a zkratky k severu rovnou napříč svahem. Pod nohama mu zapraskalo rezavé jehličí, když vykročil z pěšiny, pryč od vlastní stopy. Domníval se, že si pamatuje dokonalé místo pro přepad ze zálohy, prudkou zatáčku, procházející pod skalnatým obloukem. Kousek nad tímhle kamenitým výstupkem by se mohlo najít místo pro střelce, který by měl každého, kdo bude vlásenkou procházet, jako na dlani.

Jen abych tam dokázal dojít první...

Můžu je zaskočit a donutit k vyjednávání, v tom je výhoda toho, kdo nemá co ztratit. Každý příčetný bandita zvolí raději život a možnost loupit až příště. Musel věřit, že raději oželí boty, větrovku a nějaké ty potraviny, než by riskovali ztrátu jednoho nebo dvou lidí z bandy.

Doufal, že nebude muset nikoho zabít.

Ale no tak, trochu dospělosti, prosím! V nejbližších několika hodinách se jeho nejhorším nepřítelem mohly stát jeho předpotopní zábrany. Alespoň tentokrát, pro jednu, buď nelítostný.

Jak se šinul zkratkou po úbočí, hlasy na stezce se vzdalovaly. Několikrát musel obcházet rozervané úžlabiny nebo ježaté houštiny ohavného trní. Soustředil se na vyhledání co nejkratší cesty ke svému skalnatému posedu.

Došel jsem už dost daleko?

Chmurně se probíjel dál. Podle nejasných vzpomínek přišla ta zatáčka, kterou měl na mysli, po dlouhém postupu severním směrem po východním úbočí.

Uzoulinká pěšinka zvěře ho vedla skrze borové mláží. Spěchal, ale zastavoval se, aby si ověřil směr podle kompasu. Řešil dilema. Aby své protivníky dostihl, musel zůstat nad nimi. Kdyby se ale držel příliš vysoko, mohl svůj cíl minout, aniž by se o tom dozvěděl.

A soumrak už nebyl daleko.

Vpadl na malý palouček a rozehnal hejno divokých krocánů. S návratem volně žijící zvěře mělo samozřejmě co dělat prořídnutí lidského osídlení, ale byl to současně další příznak, že se dostává do krajiny vodnatější, než jsou vyschlé pustiny Idaha. Jednoho dne by mu mohl být k užítku ten luk, jestli se ovšem dožije toho, že se s ním naučí zacházet.

Pohlížel dolů svahem a začínal si dělat starosti. Bylo jisté, že hlavní stezka je teď dost daleko pod ním, pokud už vůbec neudělala prudký obrat do protisměru. Možná už postoupil příliš daleko k severu.

Konečně si Gordon uvědomil, že se zvířecí pěšinka neodvratně stáčí k západu. Také to vypadalo, že se znova šplhá vzhůru, k nějakému dalšímu průsmyku, zahalenému oparem pozdního odpoledne.

Na okamžik zastavil, aby popadl dech a dal se dohromady. Před ním byl možná další průchod studeným a polopouštním hřebenem Kaskád, který by ho nakonec vyvedl do údolí řeky

Willamette a dál k Tichému oceánu. O mapu přišel, ale věděl, že by stačilo jít tímhle směrem nanejvýš pár dalších týdnů a dostal by se k vodě, přístřeší, řekám plným ryb a lesům s lovnou zvěří a možná...

Možná i k lidem, kteří se snaží uvést ve světě alespoň něco zase do pořádku. Slunce pronikající skrze zřasené okraje mraků vypadalo jako zlatavá svatozář a vyvolávalo matnou vzpomínku na mihotavý odlesk záře velkých měst na nebi. Byl to příslib, který ho ze Středozápadu vedl stále za sebou k dalšímu hledání. Ten sen ho ne a ne pustit, i když věděl, že je docela marný.

Gordon potřásl hlavou. V tom průsmyku by určitě byl sníh, pumy a hlad. Od svého plánu nemohl uhnout. Pokud chtěl žít, tak ne.

Ze všech sil se snažil dostat níž. Ale uzounké zvířecí stezičky ho pořád tlačily k severu a k západu. Jeho zátočina byla už v tuhle chvíli určitě za ním, ale hustý vyschlý podrost ho hnál dál stranou a na novou stezku.

Byl z toho tak zničený, že ten zvuk málem přeslechl. Pak se však zastavil a zaposlouchal se.

Byly to hlasy?

Přímo před ním se do lesa zařezávala strmá rokle.

Pospíšil k ní a ze srázu spatřil obrys téhle hory i těch dalších v horském pásmu, jantarově žlutých vysoko na západních svazích a tmavě purpurových tam, kam už slunce nesvítilo.

Zvuky jako by přicházely zezdola, od východu, a opravdu to byly hlasy. Gordon hledal a nakonec našel hadovitou čáru stezky po horském úbočí. V dálce zachytil krátký záblesk něčeho barevného, co se pohybovalo vzhůru lesem.

Bandité. Ale proč jdou zase do kopce? To by neměli, ledaže by...

Ledaže by Gordon byl už příliš daleko na sever od stezky, kterou šel včera. Místo, kde si na ně chtěl počíhat, už zcela zjevně

nějakou boční pěšinou minul. Bandité se šplhali do rozsedliny, které si včera nevšiml a která daleko spíš vedla do tohohle průsmyku než ta, v níž ho přepadli.

Tohle je určitě cesta do jejich tábora.

Gordon pohlédl po svahu vzhůru. Ano, na výběžku poblíž méně užívaného průsmyku viděl malý průchod na západ. Místo, jaké se dá hájit a jaké nikdo jen tak náhodou neobjeví.

Gordon se pochmurně usmál a zahrnul také k západu. Šanci na útok ze zálohy si nechal uniknout, ale když si pospíší, mohl by být u cíle dřív než bandité a mít pár minut na to, aby ukradl věci, které potřebuje – potravu, oděv, něco, v čem to odnést.

A co když úkryt není opuštěný?

Pak by asi musel zadržet jejich ženy jako rukojmí a pokusit se vyjednat nějakou dohodu.

No jo, to je o moc lepší. Asi o tolik, o kolik je lepší držet časovanou bombu než třepat nitroglycerinem.

Upřímně řečeno se mu z těch alternativ nelíbila žádná.

Dal se do běhu. Hnal se po kluzké zvířecí pěšině, shýbal se pod větve a uhýbal vyschlým pařezům. Brzy pocítil zvláštní opojení. Byl teď odhodlaný a pro jednou si zase věřil. Jak natahoval krok a kolem se rozmazaně míhaly tenké větvičky, cítil téměř opojnou závrať z adrenalinu v krvi. Vypjal se, aby přeskočil ztrouchnivělý kmen, lehko ho překonal...

Po přistání mu projela levou nohou prudká bolest, protože se do ní skrze chatrný mokasin cosi zabodlo. Padl tváří na kamenité dno vyschlého potoka.

Převalil se a sevřel si zraněné místo. Vlhkýma očima, před kterýma se mu bolestí dělaly mžitky, viděl, že upadl přes tlustý prstenec stočeného rezavého drátu, který tu bezpochyby zbyl po nějaké dávné předválečné těžbě dřeva. I když noha nesnesitelně bolela, byly jeho prvoplánové myšlenky opět naprosto racionální.

Naposledy jsem dostal protitetanovou injekci před osmnácti lety. Pěkné.

Ale ne, kůži mu drát neprořízl, jen mu podrazil nohy. I to ale bylo dost zlé. Mnul si stehno a zatínal zuby, snažil se překonat strašlivou křeč.

Konečně škusání povolilo a on se dovlekl k padlému stromu, kde se s námahou zdvihl do sedu. Sykal skrze zaťaté zuby, zatímco vlny bolesti postupně odeznívaly.

Mezitím slyšel, jak tlupa banditů prochází v nepříteliš velké vzdálenosti pod ním a připravuje ho o náskok, který měl být jeho jedinou výhodou.

Tak tím bychom to měli s celým tím úžasným plánem, jak je zaskočím v jejich úkrytu.

Naslouchal, jak jejich hlasy stoupají po stezce a ztrácejí se.

Nakonec použil luku jako opory a pokusil se vstát. Opatrně přenesl váhu na levou nohu a zjistil, že ho unese, i když se pořád mírně chvěje.

Před deseti lety bych takový pád klidně vydržel, ani bych si toho nevšímal a hned bych byl zase na nohou. Smiř se s tím, Gordone, že jsi obstarožní, opotřebovaný. Když v téhle době někdo ve čtyřiatřiceti chodí světem sám, zahrává si se Zubatou.

Z přepadu už nic nebude. Nedokáže ani bandity pronásledovat. Až tam k té rozsedlině jistě ne. Pokoušet se je v bezměsíčné noci stopovat by bylo k ničemu.

Udělal pár kroků a bolest zvolna ustoupila. Za chvíli už dokázal jít, aniž se o svou provizorní hůl musel příliš ztěžka opírat.

No dobrá, ale kam? Snad by měl zbytek denního světla využít k hledání nějaké jeskyně nebo hromady jehličí, čehokoli, co by mu dalo šanci přežít noc.

V narůstajícím chladu pozoroval, jak se stíny z pustého údolí šplhají vzhůru a splývají na tmavnoucích stráních nejbližších

hor. Rudnoucí slunce už sem nahlíželo jen skrze průzory mezi zasněženými vrcholy po jeho levici.

Stál obrácen k severu a dosud ještě nedokázal nashromáždit dost energie, aby se pohnul, když jeho zrak zachytil na pozadí jednolitě lesní zeleně na protějším úbočí úzkého údolí náhlý záblesk světla, který tam ostře zazářil. Udělal pár kroků kupředu, opatrně našlapoval na pohmožděnou nohu a stahoval obočí.

Lesní požáry, které v Kaskádách poničily tolik vyschlých lesů, hustý porost na tomhle svahu zčásti ušetřily. A někde v něm skutečně bylo cosi, co jako zrcadlo zachytávalo a odráželo sluneční světlo. Podle záhybů úbočí odhadoval, že ten odraz je vidět jen z tohoto místa a jen v pozdním odpoledni.

Takže hádal špatně. Doupě banditů nakonec není v té úžlabině výš v průsmyku směrem k západu, ale mnohem blíž. Prozradila mu ho jen šťastná náhoda.

Takže teď, teď mi přihraješ? obviňoval svět. Nemám snad i bez takového nabídnutého stébla dost jiných starostí?

Naděje byla jako posedlost. Půl života ho poháněla na západ. Chvilku poté, co se málem vzdal, začínal už z předchozích trosek skládat obrysy nového plánu.

Dokázal by vyloupit srub plný ozbrojených mužů? Představil si sám sebe, jak před jejich užaslýma očima otevře kopnutím dveře, s pistolí v jedné ruce je drží v šachu a druhou je postupně svazuje.

A proč ne? Mohli by být opilí, a on je dost zoufalý, aby to zkusil. Mohl by vzít rukojmí? Krucinál, i dojná koza by pro ně měla větší cenu než jeho boty. A výměnou za zajatou ženu by měl dostat víc.

Ten nápad byl neodbytný. Závisel ovšem na tom, jestli se vůdce banditů bude chovat racionálně. Byl by ten darebák schopen rozpoznat skrytou sílu zoufalého člověka a raději ho nechat, aby si vzal, co potřebuje, a šel?

Gordon už zažil muže, kteří z pýchy provedli úplné hlouposti. Je to častější než opak. *Kdyby došlo na honičku, tak jsem v troubě. Neutekl bych teď ani jezevci.*

Pohlédl na odraz na druhé straně údolí a rozhodl se, že koneckonců nemá moc na vybranou.

Zpočátku mu to šlo dost pomalu a každých třicet metrů se musel zastavit, aby na sbíhajících se a křižujících se stezičkách hledal stopy svých nepřátel. Uvědomil si také, že v každém stínu hledá možnou léčku, a silou vůle s tím přestal. Tohle nejsou holnisté. Vypadali spíš na lenochy. Odhadoval, že pokud vůbec stavějí nějaké stráže, budou nejspíš docela blízko domu.

S ubývajícím světlem se stopy na kamenité půdě ztratily, ale Gordon věděl, kam jde. Prchavý odraz už nebyl vidět, ale úžlabina na druhé straně horského sedla tvořila stromy obroubený klínovitý obrys. Zvolil si stezku, která by tam snad mohla vést, a spěchal kupředu.

Rychle se stmívalo. Od zamžených vrcholů syrově zavál čerstvý chladný vítr. Gordon se opíral o svou hůl a belhal se několika ostrými zatáčkami vzhůru korytem vyschlého potoka. Potom, když odhadoval, že by od svého cíle mohl být tak čtyři sta metrů daleko, mu tahle cesta najednou zmizela.

Zdviženými lokty si chránil obličej a co nejtíšeji se prodíral suchým podrostem. S námahou potlačil nebezpečné kýchnutí, ke kterému ho neodbytně nutil zvířený prach.

Z horských strání se plazila studená noční mlha. Brzy se na zemi zachvějí slabé pablesky jinovatky. Gordon se ale chvěl spíše nervozitou než chladem. Věděl, že už je to blízko. Ať tak či onak, čekalo ho setkání se smrtí.

V mládí čítal o historických i smyšlených hrdinech. Vypadalo to, že skoro všichni, když přišla chvíle k činu, dokázali alespoň v tom okamžiku zapomenout na osobní břemeno obav, nejistoty

a úzkosti. Jenže Gordonovo myšlení zřejmě takhle nefungovalo. Místo toho hromadilo stále víc a víc složitostí a změť všemožných výčitek...

Ne že by měl pochybnosti o tom, co musí udělat. Měřeno všemi jeho životními zásadami to bylo správné. Bylo to nutné pro přežití. A i kdyby přitom měl zahynout, zanechá po sobě aspoň ty hory o něco bezpečnější pro příští poutníky, jestli při tom vezme pár těch darebáků s sebou.

Čím více se ale blížil k místu srážky, tím silněji si uvědomoval, že si původně nepřál, aby jeho pouť vedla k tomuhle. Ve skutečnosti vůbec nechtěl někoho z těch lidí zabít.

Takhle to bylo i tehdy, když se s malou četou poručíka Vana pokoušel udržet mír a malý kousek už zemřelého státu.

Ve světě po katastrofě si zvolil život potulného herce, zpěváka a nádeníka, aby se mohl přesunovat z místa na místo a hledat někde trochu světa.

Bylo známo, že některá přežívající poválečná lidská společenství mezi sebe nové lidi přijímají. Vítány byly samozřejmě především ženy, ale někde přijali i nového muže. Často to ale mělo háček. Aby získal místo u společného stolu, musel nový muž často někoho zabít v souboji nebo přinést skalp někoho z nepřátelského klanu a prokázat tak svou statečnost. V rovinách a ve Skalistých horách už teď nebylo příliš mnoho holnistů, ale v mnohých výspách přežívajícího osídlení, na které narazil, byly stejně požadovány rituály, se kterými nechtěl mít nic společného.

A teď tu počítal náboje a jen tak mimochodem chladně zvažoval, že když je řádně uplatní, vystačí asi na všechny bandity.

Do cesty se mu postavilo další řídké ostružinové křoví. Co mu chybělo na plodech, to dohánělo trním. Gordon tentokrát postupoval podél jeho okraje a cestu si v houstnoucím soumraku pečlivě vybíral. Jeho orientační smysl, vytříbený čtrnáctiletým touláním,

fungoval automaticky. Pohyboval se tiše, opatrně a nepovznášel se nad maelström svých myšlenek.

Když se to tak vezme, bylo ohromující, že člověk jako on žil takhle dlouho. Všichni lidé, které v mládí znal nebo obdivoval, už společně se svými nadějemi umřeli. Jemný svět, stvořený pro snílky jako on, se rozpadl, když mu bylo teprve osmnáct, a jemu ještě dlouho trvalo, než si uvědomil, že jeho vytrvalý optimismus musel být jistou formou hysterické nepřičetnosti.

Hergot, dneska jsou všichni blázni!

Ano, odpověděl si, ale paranoia nebo deprese je dnes adaptivní. Idealismus je jenom pitomý.

Zastavil ho drobný pablesk čehosi barevného. Zadíval se do ostružiní a spatřil pár ostružin, které černému medvědovi zřejmě ušly. Večerní opar zvýšil jeho chuťovou vnímavost, takže dokázal jejich mírnou podzimní zatuchlost vstřebávat přímo ze vzduchu.

Bez ohledu na píchající trny natáhl ruku do křoví a sevřel v dlani chuchvalec lepkavé hmoty. Jeho ostrá sladkost se rozplývala v ústech a chutnala stejně opojně jako život.

Večerní červánky už téměř dohasly a na nebi potaženém tmavnoucím oparem pomrkávalo pár matných hvězd. Chladný větřík províval Gordonovi roztrhanou košili a připomínal mu, že je načase vyřídit tu věc dřív, než bude mít prsty příliš zkřehlé na stisknutí kohoutku.

Otřel si lepkavé zbytky o kalhoty a obešel poslední výběžek houštiny. A tady před ním ve vzdálenosti snad třiceti metrů v odlesku dohasínajícího nebe bledě zazářilo cosi jako široká skleněná deska. Gordon ustoupil zpět za trní, vytáhl revolver a levičkou si svíral pravé zápěstí, dokud se mu nezklidnil dech. Pak zkontroloval, jak pistole funguje. S téměř vznešeným mechanickým sebeuspokojením tiše cvakla. Náhradní náboje ho tížily v náprsní kapse. Houština, která trestala každý prudký nebo násilný pohyb,

se podvolila, když se o ni pozpátku opatrně opřel, a několika drobných oděrek navíc si ani nevšiml. Zavřel oči ve snaze vyprosit si klid a také – ano, odpuštění. Rytmické drnění cvrčků bylo v chladné tmě jediným doprovodem jeho dechu.

Zahalil ho oblak studené mlhy. *Ne, povzdechl si, jinak to nejde.* Zvedl zbraň a obrátil se.

Ta stavba vypadala nápadně zvláště. Jednak byla vzdálená skleněná plocha tmavá.

To bylo divné. Ale ještě podivnější bylo to ticho. Byl by očekával, že budou mít bandité rozdělaný oheň a budou hlučně slavit.

Byla už taková tma, že sotva viděl vlastní ruku. Z obou stran se jako mohutní trollové hrozivě tyčily stromy. Zdálo se, že skleněná plocha je opřena o nějakou tmavou stavbu, protože se v ní odrážely stříbřité obrysy plynoucích mraků. Mezi Gordonem a jeho cílem se táhly řídké závoje oparu, které obraz zamlžovaly a rozechvívaly.

Šel pomalu kupředu a největší pozornost věnoval zemi. Při tomhle opatrném postupu tmou by šlápnutí na suchou větvičku nebo ostrý kámen potřeboval ze všeho nejméně.

Vzhlédl a znovu se ho zmocnila představa čehosi tajemného. Na té stavbě, skládající se především z nejasného obrysu za slabě pableskujícím sklem, *nebylo něco v pořádku.* Nevypadala, jak by měla. Byla jakási krabicovitá, vrchní část jako by se skládala jen z velkého okna, spodek mu na rozích připadal spíše jako natřený kov než jako dřevo...

Mlha zhoustla. Gordon poznával, že se ve svých odhadech mýlil. Očekával dům nebo velkou chatu. Jak k té věci přicházel, uvědomil si, že je podstatně blíže, než si myslel. Tvar byl známý, jako kdyby...

Šlápl na větvičku. Prasknutí mu rezonovalo v uších. Skrčil se, upřel oči do tmy, zoufalé přání silnější než zrak. Jako by mu

z očí vyražela nepřekonatelná síla, která by silou hrůzy chtěla rozptýlit mlhu, aby konečně viděl.

A mlha jako by uposlechla a náhle se před ním rozevřela. Zřítelnice se mu rozšířily. Spatřil, že je méně než dva metry od okna... Odrážela se v něm jeho tvář, oči rozšířené, vlasy rozčuchané... A skrze jeho obraz prosvítala umrlčí hlava, kápí pokrytá lebka, která se zubila na uvítanou.

Gordon se jakoby v hypnóze přikrčil a po zádech mu přeběhlo pověřivé chvění. Nebyl schopen pozvednout zbraň, z hrdla nedokázal vyrazit ani hlásek. Mlha se nad ním točila a on jen naslouchal a očekával nějaký důkaz, že se doopravdy zbláznil. Přitom si ale ze všech sil přál, aby ta umrlčí hlava byla jen přelud.

„Být, či nebýt, Gordone?“ To hrobové zjevení překrývalo jeho obraz a jako by se mu zachvívalo na pozdrav. Po celé ty hrozné roky se mu smrt, vládkyně světa, zjevovala jako strašidlo. Jeho ztuhlá mysl nedokázala připadnout na nic jiného než na otázku dánského královice. Čekal, aniž dokázal odtrhnout zrak nebo se jen pohnout. Lebka a jeho tvář... Jeho tvář a lebka... Zdálo se, že poté, kdy se ho bez boje zmocnila, se lebka nad svým úspěchem spokojeně šklebí.

Nakonec přišlo Gordonovi na pomoc něco tak všedního jako opičí reflex.

Žádný neměnný obraz, ať hypnotizuje, nebo děsí sebevíc, nemůže člověka ovládat na věky. A zvláště tady to vypadalo, že se nic, vůbec nic neděje. Nic se neměnilo. Kde ho zradila odvaha i vzdělání, kde selhala i jeho nervová soustava, tam převládla nakonec *nuda*.

Jeho prsa vydechla. Slyšel, jak mu hvízdá mezi zuby. Aniž si to sám přál, cítil, jak se jeho oči poněkud odvracejí od tváře smrti.

Jaksi podvědomě zaznamenal, že okno je vsazeno ve dveřích. Klika byla před ním, nalevo další okno, napravo... napravo byla kapota.

... *Kapota!*

... *Kapota!*

Kapota džípu.

Kapota opuštěného zrezavělého džípu, který stál v sotva znatelných kolejkách v lesní úžlabině...

Vyvalil oči na tu kapotu poničeného džípu s dávnými úředními znaky Spojených států a s kostrou ubohého mrtvého státního zaměstnance uvnitř. Jeho lebka byla přitisknuta k okénku na straně spolujezdce, právě proti Gordonovi. Přidušený vzdech, který se mu vydral z prsou, zněl skoro jako v transu. Pocit úlevy a trapnosti byl přímo hmatatelný. Gordon se narovnal a cítil se, jako by se vytáhl ze zkroucené prenatalní polohy, jako by se narodil.

„Pane Bože!“ řekl, jenom aby slyšel svůj hlas. Aby si rozhýbal ruce a nohy, rázoval kolem vozidla a pohlížel přitom zavile na jeho mrtvého obyvatele, aby se smířil s tou realitou. Dýchal zhluboka, tep se mu zklidňoval a hučení v uších postupně ustupovalo.

Nakonec se posadil na lesní půdu a opřel se zády o dvířka na levé straně džípu. Rozechvěle a za užití obou rukou zase revolver zajistil a zasunul ho do pouzdra. A pak vytáhl svou polní láhev a pomalými, mocnými doušky pil. Přál si, aby měl něco silnějšího, ale v tuhle chvíli chutnala voda sladce jako život.

Byla už úplná noc. Chlad pronikal až do morku kostí. Přesto Gordon ještě po nějakou chvíli odkládal, co už bylo jasné. Teď, když sledoval temnou divočinou tak daleko falešnou stopu, už nemohl brloh banditů najít. Džíp mu poskytoval alespoň jakés takés přístřeší, lepší než cokoliv kolem.

Zdvihl se, položil ruku na kliku a snažil se rozpomenout na pohyby, které byly kdysi pro dvě stě milionů jeho krajanů druhou přirozeností a které donutily kliku po krátkém vzdoru povolit. Když pořádně zatáhl a silou dveře otevřel, vydaly hlasité zaskřípění. Vklouzl na popraskaný vinyl sedadla a zkoumal vnitřek.

Ten džíp byl jeden z vozů s řízením na pravé straně, které užívala pošta kdysi dávno předávno, v dobách před Osudovou válkou. Mrtvý pošťák, nebo spíše to, co z něho zůstalo, byl opřen o dveře na druhé straně. Gordon se pohledu na kostru pro tuto chvíli vyhýbal.

Nákladní prostor vozidla byl téměř úplně vyplněn pytli z hrubé látky. Pach starého papíru byl v malé kabině cítit nejméně stejně silně jako vyčichlý zápach mumifikovaných tělesných pozůstatků.

Gordon s nadějným zaklením vytáhl z přihrádky u řadící páky kovovou láhev. Žbluňkalo to v ní. Musela být dobře zazátkovaná, když udržela tekutinu po šestnáct či více let. S kletbou na ústech se marně pokoušel zátku odšroubovat. Praštil s ní o dvevní rám a pustil se do ní znovu.

Z marné námahy mu vhrkly do očí slzy. Nakonec ale pocítil, jak zátka povoluje. Brzy byl odměněn pomalým, drhnoucím otočením a pak opojnou, vzdáleně známou vůní whisky.

Asi jsem byl přece jen hodný chlapeček.

Možná je opravdu nějaký Pán Bůh.

Polkl doušek a zakuckal se, jak do něho stékal hřejivý plamen. Ještě dva malé doušky, pak se opřel zády o sedadlo a vydechl, téměř jako by vzdychal.

Nebyl ještě dost otrlý na to, aby z útlých ramen kostry stáhl bundu. Popadl pytle s nápisem Pošta Spojených států a začal je rovnat kolem sebe. Dveře nechal maličko pootevřené, aby dovnitř mohl čerstvý horský vzduch. Zavrtal se do svého provizorního lože i s láhví.

Nakonec se zadíval na svého hostitele, na nárameník mrtvého státního úředníka s americkým státním praporem. Odšrouboval zátku a pozvedl tentokrát láhev směrem k větrovce s kapuci.

„Věřte tomu nebo ne, pane pošťáku, ale já jsem si vždycky myslel, že vy, lidé od pošty, odvádíte dobrou a poctivou práci. Pro